

REC'D MAY 22 1976

N. Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. 3
GRAND CENTRAL STA.
P. O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

KP EXCH

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

NO. 9

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1976 m., 1976 m. gegužės-May 14 d.

69-ieji metai

Seimui rengti komisijos žodis

CHICAGO, ILL.

SLA 59-ajam seniui ruošti darbai palengva eina pirmyn. Pirm. K. Mačiukas daugiausia rūpinasi programinės knygos leidimu ir asmeniškai renka Seimo sveikinimus. Atrodo, kad knyga bus naši, nors dar nedaug Kuopų atsakė į prašymo laiškus, Marquette Park, SLA 322-oji SLA Kuopa dar papildomai paskyrė knygai lėšų.

Visos Kuopos kviečiamos įsijungti su pasveikinimais 59-ojo S. L. A. Seimo knygoje, kurioj bus daugybė adresų ir įvairūs sveikinimai su Seimo programa. Kuopos prašomos rašyti Seimo pirmininkui adresu: K. Mačiukas, 2549 West 71 St., Chicago, Ill. 60629, arba telefonuoti PR-6-3140. Jei iš narių ar Kuopų galėtų prekybininkus bei lietuviškas ir lietuviams draugingas įstaigas

įtraukti į knygą, dėl kainų ir informaciją prašom tartis su Seimui Rengti Komitetu. Komitetas prašo, kad visos komisijos pradėtų stipriau rūpintis savo priimtais darbais. Jei kurios Kuopos neturi kur susirinkti, gali rinktis Seimo centre, 2549 West 71 St., Tel. PR-6-3140. Jau laikas ruošti rezervacijoms viešbuty. Ypatingai Kuopos turi išrinkti delegatus, nes norime žinoti, kiek apytikriai suvažiuos į Seimą.

Jaunimo komisija turi surasti patalpas ir kaip visą priėmimą pravesiti. Komisijos turi į S. L. A. centrą ir Tėvynę atsiųsti savo adresus, kad atvykstantieji delegatai iš anksto susirašintų.

S. L. A. Rengimo K-to Sekr.
Balys Brazdionis

SLA 59-am 90 metų sukaktuviniam Seimui Chicagoje ruošti komisija: sėdi iš k. į d. A. Jagiella, pirmininkas K. Mačiukas, Helen Čižauskienė. Stovi: St. Molis, Balys Brazdionis, H. Bučinskienė, Christin Austin, H. Vilkelis, Peter Vilkelis, E. Mikužutė.
Photo M. Nagis

Lithuanian Alliance of America

SEVENTH DISTRICT
LUZERNE AND LACKAWANNA COUNTIES, PA.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
SEPTINTA APSKRITIS

S. L. A. 7-osios Apskrities suvažiavimas įvyks Gegužės-May 23 d. Konefal's Salėje, Main Street, Edwardsville, Pa. Pradžia 2 val. p. p. Apskrities valdyba kviečia visas S. L. A. 7-osios Apskrities Kuopas dalyvaut. Laiškais pakvietimų nebūsim siunčiama. Šį pranešimą Tėvy-

nėje prašome laikyti oficialiu kvietimu susirinkime dalyvauti.

Prašome ir kitų S. L. A. apskričių narius dalyvauti.

Po susirinkimo vaišės.

SLA 7-osios Apskrities Sekretorė
Nellie T. Bayoras

SLA Centro naujasis telefono
numeris 563-2210

TEVYNĖ

Published semi-monthly except July and August by the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti neveliau, kaip prieš savaitę laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

LET'S ALWAYS BE PROUD OF WHAT WE ARE!

The Kent State University established a new course, The Ethnic Heritage Major, to be offered under the Bachelor of Arts degree. In addition, it also offers separate Ethnic Studies Certificate Programs in specialized areas of study, including one on Lithuanian Studies, for those students who do not wish to pursue the full Major course. The course offers materials for the examination of the role played by, and the influence upon, ethnic groups as a phenomena of American society. Information is available from John Cadzow, Director, Room 119, Bowman Hall, Kent State University, Kent, Ohio, 44242. Professor Cadzow's mother was a Lithuanian.

You can change your citizenship, like many people do. You can change name, like some people do. You can change your faith, like many do, or even become faithless. But you cannot change your origin.

In the historical novel, *Gone With the Wind*, an old father of a Southern family, an Irishman, tells his daughter: "There is no way of getting away from being Irish". The same holds for being Lithuanian. How can you get away from being a Lithuanian? And if you are one — please act like one at all times, for instance, be a member of the Lithuanian Alliance of America.

An American Lithuanian should not forget the past of his grandfather and father. He should, also, cherish any newly awakened feeling of being an ethnic Lithuanian in himself and others. Work in the present to build of a brighter Lithuanian future. Let's always be proud of what we are and of what we can become with a little will power and diligence. We can even learn to speak Lithuanian! The first step is to become a member of the Lithuanian Alliance of America:

Vytautas Širvydas

Invitation To Our Convention

The younger generation is especially invited to attend the 59th convention of the Lithuanian Alliance of America July 5-8 at The Pick Congress Hotel, 520 South Michigan Blvd., Chicago, Ill. We will celebrate 90 years of Lithuanian Alliance of America and 200 years of independence of the United States of America.

The Lithuanian Alliance of America is composed of men, women and children who trace their origins back to Lithuania or they are related to a Lithuanian.

Our Lithuanian ancestors first came to America in substantial numbers after the War Between the States. Just about 100 years ago Lithuanians were pouring in along the eastern seashore of our country and rapidly making their way to the coal mines in Pennsylvania, the railroad gangs, the New England factories that were taking shape throughout the eastern half of the United States, as well as to the farmlands as far west as the Dakotas. They were, by and large, young and very energetic.

APIE LIETUVĄ PASAULIO SPAUDOJE

"East-West Digest," Nr. 2/1976, tarp kitko, straipsnis: KGB kaltinamas nužudžius lietuvių poetą mokelininką — Mindaugo Tamonio byla; Lietuvių kreipimasis į Vakarus ir Sovietų intelektualus H. Boll, G. Grass, L. Kolakowski, E. Ionescu, A. Siniavskij, A. Solzhenitsyn ir A. Sacharov; Tomo Venclovos pareiškimas ir prašymas leisti jam emigruoti iš Lietuvos.

Italų kalba Romoje leidžiamam biuleteny "ELTA-PRESS", Nr. 2/1976 Redaktorius prėl. V. Mincevičiaus rašiny, tarp kita, Tomo Venclovos prašymas leisti jam išvažiuoti iš Lietuvos; Valstybės Departamento raštas Vasario 16-sios proga Lietuvos Atstovui Kajeckui; ir Lietuvos Diplomatinės Tarnybos Sefo min. St. Lozoračio raštas Jungtinėms Tautoms.

Algirdas Budreckis

90 years of Lithuanian Fraternalism

Vytautas Širvydas

BY

The majority of Lithuanian immigrants were an agricultural people of the peasant type, who in their native country did not need fraternal benefit societies, since the family and neighbors took care of the sick and funeral expenses. Coming to a land of mushrooming industry, Lithuanians settled in towns and cities, mostly around the coal mines and steel mills of Pennsylvania, though some obtained work in New York sugar refineries or needle trades, or the stockyards of Chicago. The life of the latter was realistically described by Upton Sinclair in his 1906 novel *The Jungle*.

EARLY FRATERNAL SOCIETIES

Loss of earnings due to incapacity or sickness, also funeral expenses began to loom large as serious problems. Lithuanian immigrants strove to solve them by organizing local fraternal benefit societies, out of which an idea of a grand national Alliance developed. Immigrants of other nationalities took the same road. Between 1880 and 1900 some 65 fraternal Alliances were formed in the United States. The Poles were first in 1880, followed by Slovaks in 1884 and Lithuanians in 1886.

Some of the first societies were mixed Lithuanian-Polish. The first genuine Lithuanian society came into existence on New Year's Day 1875 in New York. It had seven members and was named St. Casimir, after the patron saint of Lithuania. Eleven years later, irked by being "bossed by tailors" who ran St. Casimir's, sugar refinery workers organized their own St. Joseph's. Both merged in 1920 and ceased to exist in 1924, due to dwindling membership and finances.

The 1921-1924 income was \$47,747, expenses amounted to \$67,299.77. During the period 43 members and 25 of their wives passed away, with no significant increase in new members. The treasury dwindled to \$9,739.22. This was the life story of many of the over two thousand fraternal societies which American Lithuanians established during 1875-1925.

The first call to organize fraternal societies appeared in the first American Lithuanian newspaper, *Lietuviszka Gazieta* (Lithuanian Newspaper) which appeared in New York, August 16, 1879, and ceased before the year was up. Its owner Mykola Tvarauskas, a former teacher, participated in the 1863 insurrection against the Russians and ten years later had to flee to the United States.

In an article written by a Lithuanian Franciscan friar, Augustine Zeytz, it was pointed out that the Germans, the English, and the Jews join several fraternal societies and get from \$20 to \$50 weekly when needed, while in case of death, the widow and orphans obtain \$1,000. Father Zeytz came to United States in 1872. He urged the 132 subscribers of the *Gazieta* to join local fraternal societies existing in Lithuanian and Polish parishes. But he also stressed a grander motive: "We should be like a Guard — ever prepared to defend national interests". In the last issue of the *Gazieta* (No. 16, 1879) he urged: "Let's put a stop to denigrating everything Lithuanian!" This was addressed to Poles and Polonized Lithuanians dreaming ideals of the old Polish-Lithuanian Commonwealth, which was foisted upon the Lithuanian nobility by the last Jagellonian ruler, Sigismund Augustus, by the 1569 Union of Lublin.

In 1877 Father Zeytz helped to organize a fraternal St. George society in Shenandoah, Pa. He later talked it out of sending delegates to the constituent congress of a proposed Polish Alliance — *Zwiazek* in 1880. This Alliance strove to attract Lithuanians and its Constitution (revised 1971) still contains the proviso that applicants for membership must be persons "who by birth, descent or consanguinity are of Polish, Lithuanian, Ruthenian or Slovak nationality, and the husbands and wives of members, regardless of nationality". The Polish Alliance, however, never made any effort to estimate its Lithuanian or other nationality membership.

Existing records do not clearly identify the particular sources which inspired a longing for an all-inclusive Alliance of American Lithuanians. Father Zeytz had in mind local societies. Antanas Jurgelaitis, who arrived in the United States in 1872 and settled in Springfield, Ohio wrote in 1884 to Aušra (Dawn), published in Lithuania Minor (East Prussia) because Lithuanian publications were forbidden in Lithuania by the Russia's tsarist government during 1864-1904: "There are many Lithuanians in the United States, but due to their low educational level, they can't do much for themselves. However, a few, farsighted persons are planning an organization: but, as yet, we have no Alliance". A year earlier he estimated for Aušra the number of Lithuanians in the United States to be between 15-20 thousand.

The formation of Lithuanian fraternal societies proceeded slowly,

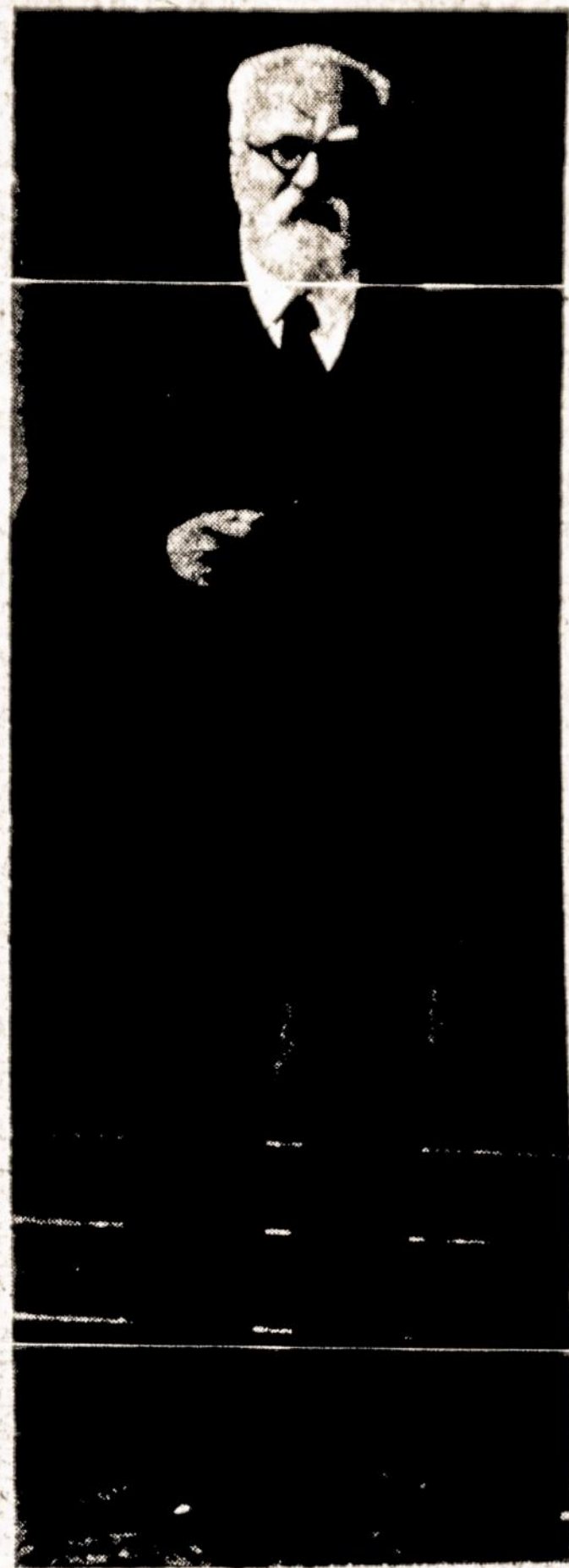
(Cont. on Pg. 3)

TEVYNĖ, 1976 m. gegužės-May 14 d.

90 Years of Lithuanian Fraternalism

(Cont. from Pg. 2)

DR. JONAS ŠLIŪPAS

step by step with increasing immigration. The records show — four societies came into existence in 1885, three — in 1886, three — in 1887, six — in 1888, nine — in 1889 and seven — in 1890. Few societies had more than hundred members.

TWO ALLIANCES ARE CONCEIVED

The idea to gather these scattered local societies into an all-embracing fraternal Alliance and set it to work for broad national aims, was thoroughly discussed at a meeting of the Lovers of Lithuania (Lietuvos Mylėtojai) Society in New York on April 17, 1886. This patriotic organization was formed the previous year to assist Jonas Šliūpas, and outstanding nationalist leader and former editor of Aušra, to establish the first, in spirit and language, truly Lithuanian newspaper in the United States. This was the Lietuviszkas Balsas (Lithuanian Voice), whose first issue appeared on July 2, 1885.

JUOZAS PAUKŠTIS

On February 10, 1886 another Lithuanian newspaper was born in Plymouth, Pa., under the high-sounding name of Wienibe Lietuvininku (Unity of Lithuanians).

Its publisher was a successful storekeeper Juozas Paukštys, who informs the local American daily that his aim was "to heal the differences that have arisen between the Lithuanian and Polish races by New York publication of the same character edited by Mr. Šliūpas".

Both papers soon became involved in a very bitter feud over the formation of the Alliance of American Lithuanians.

The record does not reveal how many lovers of Lithuania attended the New York meeting, but the five speakers listed declared unanimously for the immediate formation of a fraternal Alliance. The moving spirit, apparently, was Jonas Šliūpas, though the official historian of the 1886-1906 period, Tamas Astramskas, quotes Pius Paseckas more extensively. The latter, in his speech, recalled a long line of Polish aggressive chicaneries against Lithuanians, as Lithuanians, in the three mixed parishes of Shenandoah, Pa., Brooklyn, N. Y., and New York, in several mixed Lithuanian-Polish fraternal societies and in the field of immigrant aid. However, he held the Polish Zwazek-Alliance as an example of fraternal aid to members, and especially for united support of broad Polish national interests. For instance, the Zwazek protested against German colonization policies in Poznan. Pius Paseckas pointed out that the Irish, too, standing united, force Great Britain to yield.

PIJUS PASECKAS

Paseckas is quoted as declaring: "I am not a blind patriot, but see no other road for us, but to unite". He estimated the number of Lithuanians in the United States at 50,000 and said their united action could very well build Lithuanian churches and schools.

The meeting chose Pius Paseckas and Antanas Juškauskas to write a constitution for the proposed Alliance, which was then published by Šliūpas in the Lietuviszkas Balsas and sent for comment and approval to the nine then known Lithuanian fraternal societies. Four responded affirmatively: St. Casimir's of New York and Waterbury, Conn., St. George's and Vytautas of Shenandoah, Pa. On account of the number of its Lithuanian inhabitants, the

latter city was nicknamed "capital" of American Lithuanians, so the constituent congress of the new organization was called to meet there on August 15, 1886. Eleven delegates took part, the local St. George society taking care of all arrangements.

The convention adopted a constitution and elected as executive officers: Pius Paseckas, president; Mykola Oberaitis of Baltimore, Md., vice-president; Vincas Juodkojis, secretary; and Stasys Miliauskas; treasurer. The last two were from Shenandoah, Pa. It was decided to name the new organization an Alliance of All Lithuanians in America (Susivienijimas Visu Lietuvininku Amerikoje).

Its declared aims were: to purchase land and properties, to establish schools, orphanages, homes for the aged, employment offices and provide benefits to widows and orphans. After a heated discussion it was voted not to accept women as members. Dues were fixed at 10 cents a month with an initiation fee of \$1. The Executive was empowered to levy an additional 25 cents annually for other purposes. The funds were to be allocated as follows: 60% to purchase land and properties, 25% for fraternal benefits, 15% for employment offices, and 5% for administration.

Commenting in his Lietuviszkas Balsas, Jonas Šliūpas compared the organizers of the Alliance with early Christians who, also, pooled resources to help each other. Lithuanians, however, had additional broader aims: to uplift themselves as a nation. Šliūpas said: "No doubt, we needed such an Alliance a long time ago, but, by God, we didn't understand its importance. So now, let's be awake and join together in a group. Let there be only one Alliance, though some popped up to mislead the Lithuanians and separate them from one another".

The separatist effort was under the auspices of Wienibe in Plymouth, Pa. Its publisher found an ardent ally in Rev. Antanas Varnagiris, recently appointed pastor of the local mixed Lithuanian-Polish parish, who had personal grudges against Mr. Šliūpas. The editor of Wienibe, D. T. Bačkauskas was also out of sympathy with the new Lithuanian nationalism.

Rebutting numerous Polish attacks (some of them savagely scurrilous) against Lithuanian "separatists", particularly against him personally, Jonas Šliūpas published a 44-page booklet in Polish "Litwiny i Polacy" (Lithuanians and Poles) at New York in 1887. In it he emphasized that the new Lithuanian nationalism was a natural growth of the last half of the 19th century, solidly based upon a self-conscious peasantry, which was emancipated from serfdom in 1861 and attained enough economic wellbeing to give its sons a higher education. These became nationalist activists.

Šliūpas explained that present day Lithuanians harbor no secret or open ambitions to resurrect the Polish-Lithuanian Commonwealth of past 1569 period. Their sole, and only, political aim, he said, was to establish a free, independent Lithu-

anian state within its proper ethnic borders. It was in accordance with these modern nationalist ideals, he said that an Alliance of All American Lithuanians was formed in Shenandoah, Pa. on August 15, 1886.

Jonas Šliūpas came to the United States in 1884, evading both Russian and German police for his nationalist activities. He had studied law for two years (1880-1882) at the University of Moscow and there edited, with others, a clandestine Lithuanian newspaper Aušra (Dawn) for the students. Arrested by the Russians for revolutionary activities, he fled to German East Prussia to edit another Dawn which played a tremendous role in awakening the Lithuanian national self-consciousness.

Brought up as a stout Catholic by his mother, Šliūpas somehow drifted away from the Church and became particularly antagonistic toward the clergy, probably on account of their Polonizing tendencies. He also leaned strongly toward Marxist ideas. Another trait of his stiff-necked character was an inability to compromise and a determined Lithuanian nationalism. He was a wonderful orator and a man of prodigious energy which he used to force American Lithuanians into the modern age of science, trade and industry, through a hurried Age of Enlightenment, which had by-passed his nation, ruled by Russians.

Reacting to the April meeting of the Lovers of Lithuania in New York, Father Varnagiris in May came out in the Plymouth Wienibe with a stern warning not to get involved with the proposed Alliance since it was captained by an "atheist". He forbade Lithuanian Catholics to read the Lietuviszkas Balsas.

However, in a later article, Father Varnagiris admitted the "absolute necessity" for American Lithuanians to have an all-embracing Alliance, because remaining scattered like sheep all over the United States they only disgraced the Lithuanian name. Jonas Šliūpas branded Father Varnagiris a destroyer of Lithuanian unity and pointedly demanded: "How many Lithuanian nationalities are there and how many Alliances do we need?"

After a rather savage campaign in the Wienibe, Juozas Paukštys and Father Varnagiris felt confident and issued an appeal to all "Honorable presidents of Polish and Lithuanian societies" to send delegates and establish the "one and only Alliance". The constituent convention met November 22, 1886, Plymouth, Pa., in Sobieski Hall, owned by a partner of Paukštys, Antanas Pajaujis.

Nine delegates from six Lithuanian fraternal societies showed up, but none from the Polish ones: St. Casimir's of Chicago with 48 members sent delegates. It was expressly organized on October 24 to participate in this convention by Dr. M. P. Kossakovski, Peter Zacharevičius and Stanley Rokosz. Its delegates were Dr. Kossakovski, president, and Baltramiejus Spoke-

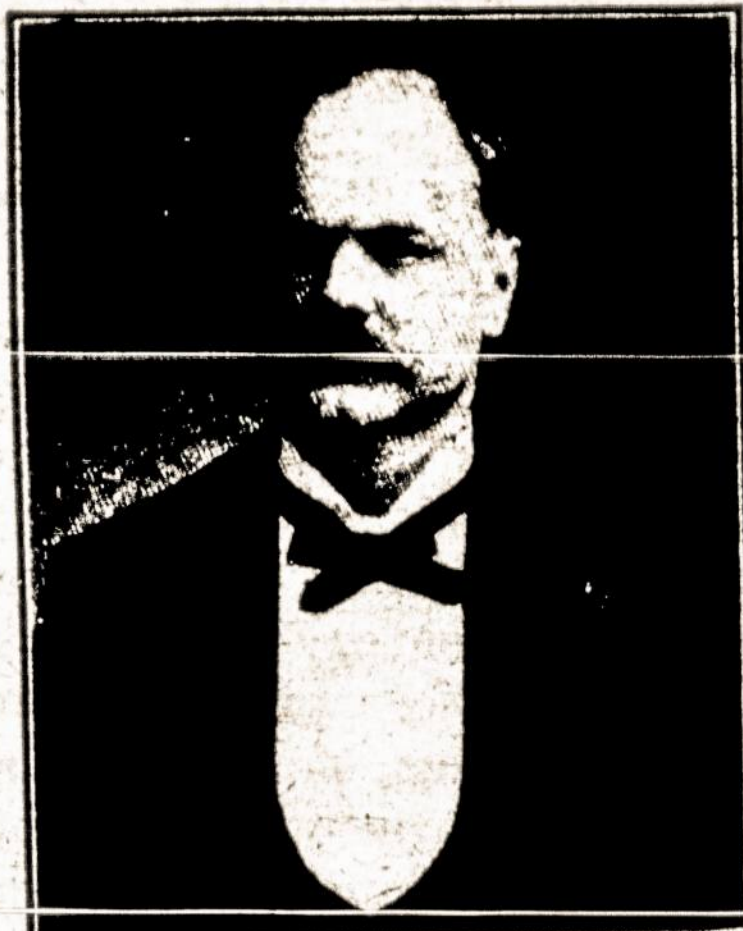
(Cont. on Pg 4)

90 Years of Lithuanian Fraternalism

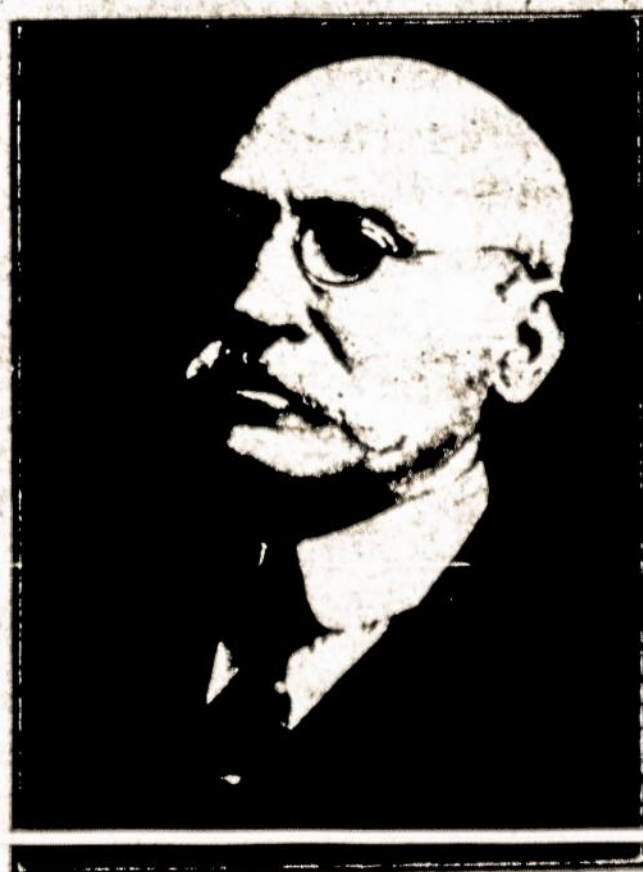
(Con. from Pg. 3)

vičius, treasurer. St. Casimir's of Waterbury, Conn., with 40 members, sent Juozas Danisevičius, a correspondent of Wienibe. From Pittston, St. Casimir's 96 members sent Juozas (Andrius) Tepliusis, a travelling salesman of Lithuanian books. The 40 members of St. Joseph's in Mahanoy City, Pa. sent its secretary V. Vrocinskas. Plymouth, Pa. was represented by two societies; St. Casimir's, organized 1883 by Juozas Paukštys and St. Vaitiekus. The first had 65 members and chose Juozas Paukštys and Vincas Semsys as delegates. The other society had 30 members and was represented by its secretary, M. Totorius.

DR. VARNAGIRIS

The convention was opened by Father Varnagiris. The main speaker, Dr. Kossakovski spoke in Lithuanian. He later became disillusioned with American Lithuanians and disappeared among Poles. The other speakers were: Danisevičius, Tepliusis, Semsys and Totorius. Juozas Paukštys read the proposed constitution which was accepted. The idea of a joint Lithuanian-Polish Alliance was dropped and the new organization was named "The Alliance of All Lithuanian Catholic Societies in America". Its aims were to inculcate members to uphold their nationality, to lead a God-fearing exemplary life, and extend a helping hand to their neighbors and to newly arrived immigrants. The dues were fixed at 10 cents annually, all fraternal responsibilities remaining upon the shoulders of the member societies. No individual membership was provided for.

TAMAS ASTRAMSKAS

Thus the year 1886 saw the birth of a Lithuanian Alliance in twin bodies but of one spirit to unify as many American Lithuanians as possible. This twin birth and subse-

quent history was in accord with the ancient Greek philosopher Heraclitus who said: "All things come into being by conflict of opposites, and the sum of things flow like a stream".

The official historian for the 1886-1896 period, Tamás Astramskas, who arrived in the United in 1885, when recalling the moods of the organizers, said: "The initiators destined it for broad, albeit not clearly enunciated purposes. They strove not only after fraternal benefits to members but to raise the general cultural and national level of Lithuanians, in manners and enlightenment, so that they may assume a honorable place among other nationalities. In short, the organizers of the Alliance were animated by broad Lithuanian national interests".

The bodily existence of the first Alliance twin was short. It held a second convention in the same "capital" of Shenandoah, August 14-15, 1887, which was attended by six delegates from four lodges. The membership was 173, dues collected \$203.51. The main topic of discussion was whether to support the construction of Lithuanian churches or schools. After heated debates, the convention decided that American Lithuanians are badly in need of de-Polonized churches, but also require non-religious schools. Jonas Šliūpas called a third convention at Pittston, Pa., on August 16-17, 1888, but no delegates appeared. The body of the first Alliance twin was dead.

(To be Continued)

ATSIŠVEIKINIMAS SU GRASILDA ŠLIŪPIENE

[Palanga 1899.I.12 - Mountain View, Cal. 1976.III.5]

Kai prie Ramiojo Vandenyno, netoli San Francisco miesto, pavasario saulutės sušildyti skleidėsi magnolijų žiedai, jų jau nebeišvydo Lietuvos aušrininko dr. Jono Šliūpo žmona palangiškė žvejo dukra Grasilda Grauslytė. Gimusi prie Baltijos jūros 1899 m. sausio 12 d., kvėpavusi Palangos pušų ir mėlynųjų vasilkų kvapu perpildytu oru, bėginėjusi gintarine Baltijos pakrante, vėliau pirmojo karo išblokštą į Petrapilį ir antrojo karo į Vokietiją ir Ameriką, Grasilda po ilgos ir skausmingos ligos užmerkė akis Mountain View, California ligoninėje 1976 m. kovo 5 d. - lygiai po 29 metų nuo jos išlipimo iš tremtinių laivo Amerikos žemyne.

Su velione pirmiausia atsisveikino San Francisco apylinkės lietuviai. Milpitas bažnyčioje kun. F. Pavalakis atlaikė gėdulingas pamaldas. Grasildos kūnas, jos pačios pageidavimu, buvo sudegintas ir pervežtas į Čicagą.

Lietuvių Tautinėse Kapinėse šeštadienį, kovo 20 d. susirinko būrelis giminių ir artimesnių jos buvusių čikagiškių draugų.

Į paskutinį atsisveikinimą atskrido Pietų Afrikoje darbo reikalais buvęs sūnus inž. Vytautas Šliūpas;

iš San Francisco pelenus atgabeno marti farmacistė Vanda Fabijonavičiūtė Šliūpienė, ir iš U. S. Marine Corps bazės Camp Le Jeune, N. C., jos anūkas LECpl. Kęstutis J. Šliūpas.

Kuklų atsisveikinimas su Grasilda įvyko prie jos vyro dr. Jono Šliūpo paminklo. Inž. Vytautas Mikūnas tarė pirmąjį žodį, ir toliau vadovavo atsisveikinimo apeigoms. Sūnus Vytautas nuėmė juodą uždangą nuo motinos urnos, kuri stovėjo ant stalo dengto su iš jos gimtinės Palangos prisiūsta tautine drobe. Vienoje urnos pusėje stovėjo Lietuvos vėliava ir K. Kuraitytės gamybos išdrožinėta lietuviška kopolytėlė su dviem verkiančiais beržais. Kitoje pusėje buvo Grasildos fotografija ir medinė dėžutė su Palangos kopų gintarinu smėliu. Gėlių puokštės dengė stalo priekį.

Po Lietuvos himno sekė jos buvusio artimo bičiulio advokato Jono Talalos žodis. Korp! Vytis vardu jautriai atsisveikino sktn. Vac. Talat-Kelpša, šiąja proga paminėdamas, kad dar šiais metais Akademikis Skautų Sąjūdis ruošiasi išleisti didžiulę knygą pagerbimui jos vyro aušrininko dr. Jono Šliūpo, kurią per septynerius metus rašė mūsų istorikas prof. J. Jakštas. Tai bus geriausia atmintis ir išpildymas vieno iš Grasildos didžiausių troškimų. Palangiškių vardu jautrius žodžius tarė mokytoja Bronė Jakaitytė Motužienė.

Giminių atsisveikinimas vyko simboliniu gintarinio Palangos smėlio užbėrimu ant Grasildos urnos. Pradedant sūniumi Vytautu, anūku Kęstučiu ir marčia Vanda, sekė giminės Rumšai, Estkai, Ragauskai ir Fabijonai.

Po to anūkas Kęstutis paėmė urną ir pagarbiam, lydintas artimųjų, draugų ir pažįstamų, Šopeno muzikos garsams sklindant, per Tautines Kapines nunešė pelenus į mauzoliejų. Čia Grasildos palaikai laikinai padėti, tol kol jie bus, Grasildos troškimui išpildyti, perkelti prie jos vyro dr. Jono Šliūpo paminklo papėdės.

Taip užsibaigė a. a. Grasildos šio pasaulio kelionė, kurioje ji, ypač paskutiniuosius tris metus, skausmingojo artričio suparalizuota, tiek daug iškentėjo.

Tegu būs jai lengva antrosios tėvynės Amerikos žemelė!

Penktoji Lietuvių Tautinių Šokių Šventė, ryšium su Amerikos 200 metų nepriklausomybės sukaktimi, įvyks rugsėjo (September) 5 d., Tarptautiniame Amfiteatre, Čicagoje. Šventėje dalyvaus virš 2,000 šokėjų iš JAV, Kanados, Brazilijos, Venezuelos ir Europos.

Montreal, Que., Kanadoje, 22-oji Kanados Lietuvių Diena įvyks spalio-October 9 ir 10 dienomis.

Čicagoje, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba, organizuoja ekskursiją į Australijos Lietuvių Dienas, Melbourne, kurios vyks šių metų pabaigoje.

Penktoji Amerikos ir Kanados Lietuvių Dainų Šventė įvyks 1978 metais, liepos 2 d., Toronto, Ont., Kanadoje. . . .

Miami Beach, Fla.

LIETUVIS NUOSAVYBIŲ PARDAVEJAS

Antanas Vaina, gyvenęs Miami Beach, Floridoje, išlaikė namams pirkti ir parduoti (brokers) egzaminus ir išgijo teisę nuosavai Real Estate įstaigai. Tai yra pirmas naujųjų ateivių lietuvis.

A. Vaina Čicagoje pažįstamas kaip nuosavybių prekybininkas, daug metų gyveno ten ir turėjo savo Vaina Real Estate įstaigą Marquette Park.

Regina ir A. Vainai užaugino dvi dukras, kurios baigusios Čicagos aukšt. lituanistines mokyklas ir universitetus. Gražina ištekėjusi už dr. Kastyčio Latožos, Oak Lawn, Ill., ir audina dukrą, kuri yra 5 mėnesių amžiaus. Nijolė mokytojauja amerikiečių mokykloje.

VALSTYBĖS DEPARTAMENTO SVARBUS PAREIŠKIMAS

Valstybės departamento Rytų Europos skyriaus direktorius N. G. Andrews, atsakydamas į dr. K. Bobelio laišką sekretoriui Kissinger, atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai raštą, kuriuo pažymi, kad Washington Post dienraštyje tilpusi informacija apie H. Sonnenfeldto pareiškimą nesanti tiksliai.

Toliau tame Valstybės departamento rašte pažymima, kad JAV ilgalaikė politika Rytų Europos atžvilgiu nėra pakeista. Laiške rašoma:

"Mes jokiū būdu nepriimame Sovietų dominavimo Rytų Europoje ir jokiū būdu nesiekiame tokio dominavimo konsolidacijos. Priešingai, mes palaikome Rytų Europos troškimus susilaukti didesnės autonomijos, nepriklausomybės ir normaliesnių santykių su kitomis pasaulio dalimis. Mūsų siekimas tuo būdu yra, kad Sovietų Sąjunga greičiau priimtų tuos autonomijos ir nepriklausomybės siekimus. Ta pagrindinė politinė linija yra metų metais žodžiu ir veiksmu pastoviai patvirtinama, ypač laike Prezidento ir sekretoriaus Kissinger lankymusi į tas sritis ir jų susitikimuose su Rytų Europos kraštų vadovais.

Aš galiu užtikrinti, kad mes pasilikame tvirtai išipareigoję laikytis šių, per ilgus metus priimtų politikos siekimų ir kad mes ir toliau atitinkamai vystysime santykius su Rytų Europos kraštais".

Adolfas Žaliaduonis, Lietuvių Darbininkų 7 Kuopos narys, anksčiau gyvenęs Woodhavene, dabar gydomi Houston, Texas, ligoninėje. Neseniai padarius trečią gerklės operaciją, ligonis eina gėryn.

Pennsylvania metinė Lietuvių Diena įvyks Lakewood Parke arti Tamaqua, Pa., rugpjūčio 15 d.

Jaunimo Centre, Čicagoje 13-asis metinis visuotinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas įvyks gegužės 15 d. Inašai Lietuvių Fonde iki balandžio pabaigos pasiekė \$1,134,850.

Iš Čicagos bei kitur jau ruošiamos ekskursijos į 41-ąją Eucharistinį Kongresą, Philadelphiaje, kuris vyks tarp rugpjūčio (August) 1-osios ir 8-osios dienų.

TEVYNĖ, 1976 m. gegužės-May 14 d.

90 m. sukaktuviniam vajuje jau įrašyti 224 nauji nariai

[nuo 8-1-1974 iki 5-1-1976]

Intensyviai tebevyksta SLA naujiems nariams gauti vajuje. Vajuje, dalyvauja 56 organizatoriai. Penki organizatoriai labai gerai pasidarbavo, 12 — pasidarbavo vidutiniai, visi kiti gavo po kelis narius. Bet ir tie po mažiau narių gavę organizatoriai ir nariai, reikia pripažinti, įvertino Vajaus Komisijos atsišaukimus, pasiaukoję, įdėjo vieni daugiau, kiti mažiau darbo, visi parodė didelio nuoširdumo, gaudami nors ir po kelis narius. Ir po vieną narių gavę nariai-organizatoriai atliko daugiau, negu kiti nariai, kurie į mūsų Susivienijimą neįrašė nė vieno nario. Iš gyvenimo žinome, kad

bent po vieną kitą narių į mūsų Susivienijimą tikrai dar gali įrašyti kiekvienas narys.

Iki Seimo dar liko pusantro mėnesio. Per tą laiką, iki Seimo Vajaus Komisija dar tikisi gauti bent 76 narius, kad Seimą galėtume apvainikuoti, pasigirdami, kad minėdami 90 m. sukaktuvinį Seimą, SLA Vajuje gavome 300 narių! Ką sakote, Gerbiamieji organizatoriai ir visi SLA nariai?

Žemiau seka tų 56 organizatorių pasidarbavimo duomenys, kiek į kurias Kuopas jie įrašė narių. Štai tų organizatorių vardai ir pavardės ir tų laimingų padidėjusių Kuopų.

1. 126-oji ir 99-oji Kuopos, Liucija Sperauskienė	27
2. 43-oji Kuopa, Alfonsas Baika	24
3. 3 ir 17 Kuopos, Mikas Klimas	16
4. 63-oji Kuopa, Anna Vysther	15
5. 228-oji Kuopa, Vyto Uznyš	12
6. 40-oji Kuopa, Anna Ott	7
7. 75-oji " Juozas Gedmintas	7
8. 38-oji " Anna Yozėnas	6
9. 72-oji " Juozas Šarapnickas	6
10. 136-oji Kuopa, A. Jonaitis	6
11. 328 ir 365 Kuopos, Jadvyga Tumavičienė	6
12. 353 Kuopa, Gertruda Dargienė	6
13. 126-Pavienių Kuopa, C. Austin	5
14. 168-oji Kuopa, Valerie Stadalninkienė	5
15. 352 Kuopa, M. L. Balčiūnas	5
16. 40-oji Kuopa, Bertha Mikeska	4
17. 352-oji Kuopa, E. Jodinskienė	4
18. 9-oji Kuopa, Nellie Lawrence	3
19. 73-oji Kuopa, Viola Stanny	3
20. 260-oji Kuopa, K. J. Mačiukas	3
21. 284-oji " Veronika Skeirienė	3
22. 301-oji " Alfonsas Kizlaitis	3
23. 313-oji " A. Mikužis	3
24. 53 & 359 Kuopos, Milda Anesta	3
25. 7-oji Kuopa, Nellie Bayoras	2
26. 23-oji Kuopa, Ann C. Benedict	2
27. 35-oji " Mary Stanislovaitis	2
28. 64-oji " M. Karasa	2
29. 77-oji " D. Bubelis	2
30. 87-oji " Jonas Šermukšnis	2
31. 126-Pavienių Kuopa, Margaret K. Williams	2
32. 211 Kuopa, A. Ramanauskas	2
33. 308-oji Kuopa, P. Jancauskas	2
34. 322-oji " Antanas Tveras	2
35. 9-oji Kuopa, F. A. Baldauskas	1
36. 14-oji Kuopa, Paul Sukis	1
37. 38-oji " S. Narkeliūnaitė	1
38. 50-oji " Alphonse Marchuska	1
39. 57-oji " V. Mačys	1
40. 84-oji " A. S. Trečiokas	1
41. 85-oji " V. Tysliavienė	1
42. 87-oji " S. Pangonis	1
43. 104-oji Kuopa, Elizabeth Žilinskas	1
44. 123-oji Kuopa, M. Juodviršis	1
45. 133-oji " Povilas Jasionis	1
46. 134-oji " Ona Biežienė	1
47. 136-oji " K. Gaižutis	1
48. 185-oji " Emma Steponaitis	1
49. 192-oji " Helen Kerr	1
50. 198-oji " Adelė Alekna	1
51. 222-oji Kuopa, Erika Masiulienė	1
52. 228-oji " John Drowin	1
53. 267-oji " V. Grabliauskas	1
54. 275-oji " J. Stočkūnas	1
55. 285-oji " Vladas Adomavičius	1
56. 333-oji " B. J. Ceponis	1

224

Draugybės narių su Accidentale Apdrauda per tą laiką prirašyta: (Draugybės nariai neįeina į viršuje pažymėtą skaičių)

1. 115 Kuopa, Vytautas Paulauskas — 3
2. 124 " Lionginas Kapeckas — 1
3. 126 " Liucija Sperauskas — 2
4. 287 " V. Grabliauskas — 3

TEVYNĖ, 1976 m. gegužės-May 14 d.

SLA 99 Moterų ir Centrinės 126-osios Kuopų finansų sekretorė Liucija Sperauskienė išduoda finansinį raportą ir rūpinasi SLA sukaktuvinio vajuimi. Iki dabar ji į SLA šiame vajuje įrašė daugiausia narių. Susirinkimui pirmininkauja Jurgis Kiaunė, kovose už Lietuvos nepriklausomybę buvęs pirmasis savanaris.

CHICAGO, ILLINOIS

Netrukus bus sušauktas 6-osios Apskritis ir Komisijų narių susirinkimas, kuriame bus aptarti Seimo reikalai.

Teko nugirsti, kad SLA Vyrų Kuopa, galvoja Seimo metu surengti ką tai steigmeniško, kad delegatai ir jaunimas kartą pabūvotų.

Išėivijos Lietuvių Sostinėje vyksta įvairus gyvenimas. Negali žmogus visko suspėti aprašyti, o tik sutraukti, nes mūsų du dienraščiai plačiau įvykius aprašo.

Kovo pabaiga ir balandžio pradžia iki Velykų, nors gavėnios metas, bet visuomenė turėjo daug nuotikių. Palaidojus prof. dr. Vandą Tumėnienę, kovo 26 mirė ilgametis šachmatininkas Vl. Karpuška, kovo 31 d. atsiskyrė kūrėjas savanoris, div. generolas Mikas Reklaitis. Jis daug dirbo Lietuvos kariuomenėje, išėivijoje daug padėjo senatvės sulaukęs. Atsisveikino eilė organizacijų. Tik nežinia kas pakvietė atsisveikinimą praversti ne kariškį. Juk jo draugų Ramovėnų, kuriuose labai plačiai Jis reikėsi yra Chicagoje daug.

Mirė

Liudna žinią aplėkė, kad štai, bal. 15 staiga mirė kun. Jonas Raibužis, žejuitas Jaunimo Centre, sulaukęs 67 m. Buvo atsisveikinimas JC ir Bal. 19 d. ir 20 po pamaldų tiesiog iš salės nulydėtas į Lietuvių šv. Kazimiero kapines.

"Draugo" administratorius kun. P. Činikas vos išliko gyvas, kai bal. 5 d. JC bekraustydamas paroda, kuri tęsėsi nuo bal. 2 d. iki 4 ir kurią aplankė 2000 žmonių, gavo širdies priepuolį. Dėka greitosios pagalbos, išliko gyvas. Dabar gydosis šv. Kryžiaus ligoninėje. Ten yra sunkiai segančių ir daugiau mūsų tautiečių: šauys A. Dizbais, M. Tiskeviciene ir eilė kitų.

Lietuvos atstovės pagerbimas įvyko bal. 4. Liet. Tautiniuose Namuose, kur susirinko virš 3 šimtų organizacijų atstovų ir tautiečių. Mūsų atstovė gen. konsulė J. Dauž-

vardienė tikrai išgyveno malonų pagerbimą. Ji to užsipelnė per eilę metų. LF premiją įteikiant dr. Balukas, rašytojas Kairys, dr. Bobelis ir visa eilė kitų sveikino nuoširdžiais padėkos žodžiais už tokią gausią veiklą Lietuvos ir lietuvybei.

Mūsų spauda ją atžymėjo, net amerikiečių vyriausybės žmonės atsiuntė telegramas ir laiškus, o kongresmanas Dervinski atvežė iš Washingtono Amerikos vėliavą, kuri plevesavo ant kapitoliaus.

Mes visi spaudžiame konsulei ranką, tikrai dėkodami ir linkėdami sveikatos ir sėkmės ateities darbuose Lietuvai ir tautiečiams. Pagerbimą surengė Liet. Fed. Moterų Klubas su pirm. Martinėniene ir pirm. Semėniene. Konsulei įteikta \$1,000. LF premija, kaip veikliausiai visuomenininkei ir visų dalyvavusių adresas, kuriame visi svečiai pasirašė.

Lietuvių Televizijos metinis rėmėjų susirinkimas įvyko bal. 11 d. T. Sluto filmavimo studijoje, 5845 So. Oakley Ave. Atsilankė 29 nariai ir svečiai. Viską gražiai pravedė p. Ed. Vengianskas, protokolą surašė Ed. Radavičius, veiklos pranešimus padarė pirm. T. Slutas, rev. Indriūnas, Pr. Kašuba. Iš jų paaiškėjo, kad televizijos dabartinė skola yra \$900 už laiką stotyje. Stotis spaudžia kuo greičiau užmokėti, jei ne, tai gali nutraukti transliavimą.

Pajamų buvo \$29,354, išlaidų \$29,251. T. Slutas pažymėjo, kad Tėvai Jėzuitai atėjo į pagalbą su savo valandėle Liet. Televizijai. Dabar Jėzuitai sumoka savo išlaidas, ką uždirba, tai savo naudai. LTV versis toliau eidama 11 metus.

Bal. Brazdžionis

*****

Italių kalba laikraštis "Secolo d' Italia", Romoj, patalpino ilgoką straipsnį, pavadintą "KGB pastūmė jį po traukinį". Tai yra Mindaugo Tamonio gyvenimo, KGB persekiojimų, areštų, psichiatrinės ligoninės ir, pagaliau, žuvimo istorija.

Windsor, Ont., Canada

PETRAS JANUSKA PAMINĖJO 60 METŲ SUKAKTĮ

Petras Januška kairėje ir Birutė Jonuškienė dešinėje su svečiais savo salėje žurnalistų suruoštos kultūrinės popietės metu.

Petras Januška balandžio 18 d. giminių ir draugų ratelyje savo Cadillac Motelio salėje paminėjo 60 metų gimimo sukaktį. Dalyvavo apie 50 svečių. Jį pasveikino ir maldą prieš vaišes sukalbėjo šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Domininkas Lengvinas. Vaišių programą pravedė, pasveikino ir žodį tarė Stasys Garliauskas. Po jo sveikino Windsoriečiai: S. Zatorskis, B. Balaišis. Detroitiečiai: SLA 352 Kuopos izdo globėjas Mykolas Balčiūnas, Vladas Selenis, jo jaunystės draugas Kazys Gogelis ir SLA 352 Kuopos vicepirmininkas Petras Dalinis įteikdamas valdybos narių dovaną-Rimšos skulptūrą Artojas.

Petras Januška aukštaitis. Gimęs 1916 m. balandžio 16 d. Janonių km., Kurklių parapijoje, Ukmergės apskr. Kaune baigė Pavasario gimnaziją suaugusiems ir Ekonomijos fakultetą.

Į Kanadą atvyko 1947 m. 3 metus gyveno Winnipege. Po ten įvykusio didelio potvynio persikėlė į Windsorą. Kiek padirbėjęs fabrike susitau-

pė pinigų ir įsigijo gražų ir pelningą Cadillac Motelį.

Yra visuomenės ne tik veikėjas, bet ir rėmėjas. Nežiūrint, kad motelis prižiūrėti ir jį tvarkyti reikalauja daug darbo ir laiko, jis neatsako ir visuomeninių reikalų. Yra SLA 352 Kuopos pirmininkas, ilgą laiką buvęs LZS-gos Detroito skyriaus sekretorius, Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybos narys ir Lietuvių Fondo Tarybos sekretorius. Dažnai savo patalpas užleidžia be atlyginimo žurnalistų skyriaus rengiamoms kultūrinėms popietėms ir savo bute dažnai priglaudžia 352 Kuopos valdybą posėdžiams.

Petro Januškos garbei pakelti tostai ir sugiedota ilgiausių metų!

Petras ir Birutė Januškos išaugino gražią šeimą: Dvi dukras ir sūnų. Sūn is Arūnas dirba Windsor City Hall, kaip prižiūrėtojas. Duktė Rūta vedusi, augina gražią šeimą, o jauniausioji Birutė Toronto universitete studijuoja farmaciją.

Linkėtina Petruil sulaukti ir kitų 60 metų, o Birutei Januškienei dėkoti už tokias puikias vaišes ir Velykų margučius. A. Grinius

DETROIT, MICHIGAN

Dainavoje Petras Januška su Detroito Spaudos Bendradarbiais. Iš kairės: Vladas Selenis, Antanas Grinius, Alfonsas Nakas ir Petras Januška.

SLA 352 KUOPOS IŠVYKAGEGUŽINĖ

Kaip gražus pavasaris! Gamta pasipuošusi žaliu rūbu, gėlės žydi įvairiais žiedais, paukščiai čiulba,

bitutės medų neša. Jos laksto nuo vieno žiedo prie kito ir renka jų sultis-nektarą. Kaip linksma ir smagu!

Ir šiame gražiausiame laike birže-

lio 13 d. SLA 352 Kuopa, Jūrų šaulių stovyklavietėje "Pilėnai" ruošia savo tradicinį išvažiavimą-gegužinę. Kuopos valdyba šiam išvažiavimui iš anksto kruopščiai ruošiasi ir nori, kad visiems atvykusiems jis būtų linksmas ir smagus. Gegužinėje turėsime įvairių valgių ir gėrimų. Atvykusieji bus ne tik vaišinami, bet bus progos ir dovanų laimėti. O tų dovanų bus ne tiek mažai!

Pilėnų stovyklavietės vaizdas gerokai pasikeitęs. Prisodinta daug naujų medelių ir gėlių, pagilintas ir padidintas maudymosi baseinas, įruošta daug kitų pagerinimų.

Kuopos valdyba kviečia ne tik Detroito, bet ir visus kitus apylinkių lietuvius atvykti į gegužinę ir linksmi praleisti pavasario dieną. Pradžia 12 val.

BICENTENNIAL PARADAS

Sekmadienį, gegužės 2 d. Detroito mieste surengtas JAV 200 metų nepriklausomybės sukakties proga milžiniškas-didelis paradas. Šiam paradui gamta buvo nelabai palanki: šaltoka ir protarpiais lijo. Woodward Avenue pravažiavo virš dviejų šimtų įvairiais obalsiais ir šūkiomis papuoštos — platformos — grojo orkestrai, šoko ar vaidino, vaizdavo kokią nors pilį, mišką ar ką kitą. Joje raitoji policija, ūkininkai, moterys, vaikai ir mergaitės. Važiavo arkliais traukiami senų laikų vežimai. Važiavo dviračiais ir bėgiojo klaunai, išdarinėdami įvairius triukus.

Parade nebuvo kariuomenės, teisybė važiavo vienas labai mažas tankiukas.

Važiavo filipiniečiai, kipriečiai, ukrainai, lenkai, vokiečiai, bavarai su savo alumi ir kitos tautybės. Dirbome ir statėme ir mes lietuvių platformą. Ir tas vežimas - platforma buvo labai daili ir graži. Šonai dekoruoti tulpėmis ir stilizuotomis vėliavomis ir užrašais: **Remember Lithuania. No man is free . . . As long as one is not.** Jo gale taip pat tulpė su stilizuota vėliava, o virš jų — Laisvės varpas. Platformoj stovėjo didelis Bicentennial ženklas, apgaubtas pieštomis Amerikos ir Lietuvos vėliavomis. Toliau Vytis ir Pabaltijo pavergtų tautų Latvijos, Lietuvos ir Estijos žemėlapis. Už jo 4 suolai atsisėsti ir už jų kitame gale namukas su lietuviškais ornamentais papuoštu priėngiu. Gaila — šios, ilgai dirbtos ir gražios platformos eisenoje neteko matyti. Įvyko nesėkmė. Išnuomotas jai vilkti Hertz kompanijos vilkikas-traktorius, išvažiavęs į Woodward Ave., pavažiavęs 1 mylią — sugedo ir mūsų platforma nepasiekusi tikslo, parado metu liko ten stovėti . . . Ją matė tik pro šalį pravažiuojantieji automobiliai. Kaip gaila! Toks kruopštus ir ilgas darbas nepasiekė savo tikslo.

Platformą paskolino Stasys Gedydys. Broliai Alkevičiai Lumber "ALKA" savininkai leido savo patalpas jai pastatyti. Prie jos ilgai dirbo: Jurgis Mikala, Jurgis Šaublys, Viktoras Abarius. Penktadienį jis net į darbą nėjo, stengdamasis tą platformą laiku įrengti ir į vietą pristatyti. Jam talkino St. Butkaus ir Jūrų Svyturio Kuopos šauliai. Viskas buvo laiku padaryta ir platforma pristatyta į vietą.

Antanas Grinius

Lietuvių patentai

Kaip JAV "Official Gazette" praneša sausio 1976 leidiniuose, Inžinierius Ričardas S. Pauliukonis išlaikė JAV patent office egzaminus išradymų patentavimo teisės privačiai praktikai.

Per paskutinius 10 metų inžinierius Pauliukonis padarė virš 50 nuosavų išradimų ir kurių benei pusę yra pats apginęs JAV Patent Office. Jo išradimai yra gan įvairūs, pradedant nuo torpedų ir jų varyklių, cheminės energijos šaltiniais, tęsiant šaltų-krijogenišku dujų srityje bei instrumentacijoje ir cheminiuose aparatuose, ir baigiant automatiniais mechaniniais kontrolinių elementais bei įvairiomis spaudimo operuojamomis pompomis kurios veikia be elektrinių motorų ir yra ypač svarbios tarptautinėje transportacijoje "Methane Tankers" sušaldytų degamų dujų, ir t. t.

Iš registruotų mechanikos inžinierių tarpo išradėjas Pauliukonis bus bene vienintelis lietuvis JAV valstybėje su teise praktikuoti Patentų gavimo srityje kuri beveik be išimties yra atstovaujama advokatų išlaikiusių tuos pačius egzaminus išradimų patentavimo praktikai kaip "patent attorney".

Linkime Patentų Agentui Pauliukoniui sekmes ne tik savo praktikos vystyme, bet ir pagalboj kitiems išradėjams įsigyti JAV bei pasaulinius patentus. Lietuviai išradėjai dabar galės kreiptis į lietuvių specialistą patentui įsigyti. Del informacijos galite kreiptis 6660 Greenbriar Dr., Cleveland, Ohio 44130, tel. (216) 842-0828

TEBEVYKSTA NESANTAUKA TARP ANGLIŠKAI IR PRANCŪZIŠKAI KALBŲ KANADIEČIŲ

Quebec, Canadoj liberalų suvažiavime kritikos premjerui R. Bourass davė Kanados ministrų pirmininkas P. E. Trudeau. Jis atmetė prašomą finansinę paramą olimpiados deficitui padengti, politinė kvailyste pavadino prieš pusantur metų priimtą įstatymą, kuriuo vienintele oficialia kalba Quebec provincijoje pripažįsta tik prancūzų kalbą.

Pasak premjero P. E. Trudeau, šis įstatymas prancūzų kilmės žmonėms teuztikrina jų jau turėtą teisę kalbėti, dainuoti ir mylėti prancūziškai. P. E. Trudeau taipgi prasiitarė, kad jis ir be provincijų sutikimo gali iš Britanijos perimti Britų Siaurės Amerikos aktą, laikomą Canados konstitucija. Didžiausią opoziciją šiam žingsniui reikšdavo ir tebereiškia Quebec valdžia, nes minėtasis aktas apibrėžia provincijų ir federacinės valdžios galią, kurios pakeitimo Quebec nenori.

Nors šis aktas yra laikomas Canados konstitucija, visus Ottawos padarytus pakeitimus turi patvirtinti Didžioji Britanija Londone.

— Penktoji Š. Amerikos lietuvių dainų svente planuojama Toronte 1978 m. Tuo reikalu jau vyksta pasitarimai su PLB ir JAV LB valdybomis bei muzikais. Clevelande įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo muzikai iš JAV A. Mikulskis ir A. Jurgutis, St. Barzdūkas, KLB pirm. J. R. Simanavičius, sol. V. Verikaitis, muz. J. Govėdas ir kt.

TĖVYNĖ, 1976 m. gegužės-May 14 d.

SVEIKATA

PRASTAS MAISTAS APSARGDINA ŠKARLATINA

Rašo Dr. A. J. Gussenas

Kuomet žmogus valgo natūralius, neperdaug sugadintus maisto produktus, tai daug bėdos sveikatos atžvilgiu neturi, kiek tai pareina nuo valgio. Beje, kai žmogus yra priverstas valgyti valgius, sumaišytus su įvairiais konservais, senais mėsos preparatais ir kitokiais ilgai buvusiais skardinėse ar kitokiuose induose valgiais, — jo sveikata pradeda silpnėti, gesti, trūnyti ir nykti.

Kad ir pto menais pasinuodijimas ne taip dažnai atsitinka, bet visgi žmogų susirgimai paveikia, ir jie be blogų pėdsakų — nepraeina. Dažnai jie pažeidžia vidurius ir apsilpnina kitus svarbiuosius organus. Na, ir, nuo sukoneveiktų valgių užsiteršia kraujas, iš to išsivysto įvairių ligų.

Viena tokių ligų tai yra škorbutas, kuriuo apsergama nuo sužalotų maisto produktų, įvairių konservuotų valgių, be šviežių daržovių ir vaisių.

Kadaise, daugeliui jūreivių tekdavo sirgti ir mirti nuo škorbutu. Nūnai to nėra, nes ištirta ir pripažinta, jog be šviežių gamtinių valgių, geros sveikatos negali būti, nes tik juose esti tie svarbūs ir būtini sveikatai vitaminai.

Nūdien kareiviai ir jūreiviai, keliaudami po neištirtus ir laukinius kraštus, visuomet su savim pasiima vaisių bei daržovių išsunkų, ir tik tuo būdu apsisaugoja nuo daugelio susirgimų.

Dažnai škorbutu liga susergera vaikai ir užaugę žmonės. Ligos simptomai šie: po oda, po gliūtinėmis plėvėmis atsiranda kraujotų dėmių. Nuo mažiausio užgavimo, valgant ką kietesnio išpursta dantų dėsnos, iš jų greit tryška kraujas. Sutinsta liežuvis, paraudonuoja. Atsiduoda burnos kvapai. Dantys ima liuosuotis ir net patys iškrinta, labai ištinsta jų dėsnos.

Žmogus išblyksta, bet kur išdrėskęs, apsipila kraujais ir sunku kraujo bėgimą apstabdyti, kraujas tampa perskystas, negali sukrešėti — jame nėra gana kraujadulkių.

Nūdien škorbutu serga daug kūdikių, nes jie negauna motinos pieno, arba karvės reikiamai atmiešto pieno, kai jie maitinami dirbtiniais valgiais, košelėmis, tyrėmis iš pirktinių miltelių, sutirštintu pienu. Dažnai esti, kad toki valgiai cheminių nuodų konservų sužaloti.

Visai neseniai kūdikių maisto tyrinėtojai surado, kad jų maiste yra įdėta per daug švino nuodų dujų. Kūdikių maisto gamintojai buvo valdžios perspėti, kad švino dujų nuodus iš kūdikių maisto pašalintų. Kūdikiai maitinami tokiu maistu, esti auka ne tik škorbutu, bet ir visų kitų ligų, kurios byrėte byra augantiems vaikams.

Tokių kūdikių dantukų dėsnos ištinusius, kraujotos, kvapas nepriimniai dvokia. Dantukai nespėję išdygti, jau trupa mažais gabalėliais ir patys krinta lauk. Kojų rankų nariai sutinę, lyg būtų ten įsimetęs reumatas.

Šiai ligai gydyti vaistai veikia nieko nepagelbsti. Geriausiai ligą gydo — tik gamtinis sveikas nesužalotas maistas. Šios ligos paliesti kūdikiai kartais greit pasitaiso, kai gauna pieno, šviežių kiaušinių, vaisių išsunkų, apvirintų daržovių skysčių ir kitokių gamtinių, nefabrikuotų valgių.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA JULY 5-8, 1976

NAME _____	Date of Arrival _____
COMPANY NAME _____	Time of Arrival _____
ADDRESS _____ PHONE _____	Date of Departure _____
CITY _____ STATE _____ ZIP _____	
NAME OF 2ND OCCUPANT _____	

Please advise arrival hour. Otherwise rooms held to 6 p.m. only. Request for late arrival will be held until 9 p.m.

RATES:
 Single \$26.00
 Doubles \$36.00
 Twins

BUSINESS REPLY MAIL
No postage necessary if mailed in the United States

FIRST CLASS
Permit
No. 28518
CHICAGO, ILL.

— POSTAGE WILL BE PAID BY —

Pick Congress

520 South Michigan Boulevard
Chicago, Illinois 60605

MAKE YOUR ROOM RESERVATIONS
UŽ SISA KYKITE VIEŠBUTYJE KAMBARIUS

TĖVYNĖ, 1976 m. gegužės-May 14 d.

SLA APDRAUDOS ĮVERTINIMO RAPORTAS UŽ 1975 METUS

Įstatymai reikalauja, kad visos fraternalės organizacijos kasmet pateiktų valstijoms, kuriose turi Kuopas, ne tik smulkų savo stovio raportą, bet ir raportą, parodantį, kokioj padėty yra pomirtinių fondas. Toks raportas vadinasi "Valuation Report" ir turi būti pripažinto aktuario paliudytas. Pateikus jį valstijoms, jis taipgi turi būt paskelbtas organizacijos organe.

Sekamas SLA raportas, prirengtas R. E. Bruce, aktuario, buvo pateiktas valstijoms šiais metais. Jis parodo, kad SLA 1975 metais bendras turtas buvo \$3,576,847.

RAPORTAS SEKA ANGLŲ KALBA: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

VALUTATION REPORT

as of December 31, 1975 made to the Insurance Departments of the various States as required by law.

VALUATION EXHIBIT

ASSETS — ACTUAL AND CONTINGENT

Assets available for payment of death losses \$3,576,847

LIABILITIES — ACTUAL AND CONTINGENT

Aggregate reserve for life certificates and contracts	\$2,011,298
Aggregate reserve for accident and health certificates	53,000
Contingent Reserve	375,000
Unassigned Funds	882,815
Expense and Miscell. liabilities	254,734
Total	\$3,576,847

SUMMARY OF OPERATIONS

Item	Description	1974	1975
1	Life Premiums, 1st Year	\$ 5,805	\$ 5,785
2	Life Premiums, Renewal	123,621	114,440
3	Disability Premiums	10,351	8,884
4	Investment Income	133,420	140,473
5	Total Income	\$273,197	\$269,582
6	Death Benefits	\$119,208	\$137,803
7	Matured Endowments	32,650	48,550
8	Surrenders	20,300	19,954
9	Disability Payments	9,756	5,762
10	Increase in Reserve	-80,501	-104,718
11	Commission	14,906	11,733
12	General & Other Expenses	90,251	104,581
13	Taxes, Licenses & Fees	4,134	12,040
14	Other Deductions	2,111	1,176
15	Total	\$212,815	\$234,529
16	Gain Before Dividends	\$ 60,382	\$ 35,053
17	Dividends	10,000	12,500
18	Net Gain (After Dividends)	\$ 50,382	\$ 22,553

MORTALITY

Expected mortality on gross amounts at risk	\$243,952
Net Death Losses Incurred	\$137,802
Ratio per cent of actual to expected mortality on gross amounts at risk during	
1975 — 56.49%	
1974 — 52.23%	
1973 — 64.07%	
1972 — 57.28%	
1971 — 59.22%	

INTEREST INCOME FROM INVESTMENTS

Net Investment Income	\$140,473
Tabular Interest	67,381
Ratio of net invested income earned	
1975 — 3.98%	
1974 — 3.74%	
1973 — 3.84%	
1972 — 3.77%	
1971 — 3.82%	

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
Genevieve Meiliunas, Secretary

Chicago, Ill.

Amerikos laisvės 200 metų sukakties paminėjimas įvyko bal. 25 d. McCormick Salėje, kurį suruošė 25 organizacijų komitetas.

Nors oras buvo labai vėjuotas, lietingas, bet susirinko virš dviejų tūkstančių žmonių. Visus pasitiko virš scenos puikus dailininko Tirčio sveikinimo ženklas "Happy Birthday America". Šventės programą atidarė dr. Balčiūnas, pravedė dr. Dargis. Dalyvavo Chicagos simfoninis orkestras, sol. Bičkienė ir Al. Brazis, Valeišaitės baletu šokėjos ir Neo-Lithuania tautinių šokių grupė Sukūrys. Orkestras išpildė keletą prof. Jokubėno kūrinių. Pabaigai visi užtraukė "God Bless America".

Atidarant sugiedoti abu himnai. Veteranai pagerbė vėliavų įnešimą su visa publika. Maldas kalbėjo vysk. V. Brizgys ir kun. A. Trakis. Sveikino Lietuvos Gen. Konsulė J. Daužvardienė, Altos pirm. dr. Bobelis ir BALFo pirm. M. Rūdienė. Méro Daley atstovė įteikė specialų atžymėjimą, padedant p. St. Balzekui.

Vėliau vyko banketas, kuriame dalyvavo virš 300 tautiečių.

Viskas praėjo tvarkingai ir gražiai.

Išreiškėme padėką Amerikai gražiai. Sekantieji paminėjimai bus Lietuvių Operoj gegužės pradžioje, o rugsėjo mėn. 5 d. Ampitheatre salėje Tautinių Šokių šventėje. Ten bus pati didžiausia ir įspūdingiausia šventė, nes suvažiuos iš daugelio kraštų lietuvių šokėjų. **Balys Gvalia**

***

Mieli SLA nariai, jei norėtumet paremti mūsų nelaimingus tautiečius Al. Pr. Brazinskus patiekiu jų adresą: Multeciler Kampi Yozgat, Turkey.

Taip pat jei kokiam reikalui esant dėl išlaisvinimo iš Sibiro kalėjimo, nurodyti, kad yra lietuviškas Sadūnaitė. Nijoles Sadūnaitės adresas Mordovskaja Assr. paš Javas, UCR, ZCH 385-3. Taip pat padėkime visur. Jurgučio šeimai parašydami laiškus. **Balys Svalia**

Nutilo Petručio vadovaujamas Margutis Chicagoj. Prieš 47 metus muzikas Antanas Vanagaitis Chicagoje pradėjo lietuviškas transliacijas Margučio vardu. Jos tapo lietuviškos institucija. Sunku patikėti, kad Margučio jau nebėr. Komerčinė stotis saugiai programą sustabdė. Stebėtinu pasiaukojimu Margutį pastaruoju metu vedė žurnalistas Petras Petrutis. Yra, tačiau, vilties programos atsteigti.

Visit in the Family

I am a Lithuanian. Typical, blonde, blue eyes, broad face.

Some of our native historians had a notion that Lithuanians came from India.

Sanskrit language, you see — it's almost like Lithuanian, they say. Some Lithuanian maid servant with an English family in India allegedly

8

was able to converse with local people while shopping. (But when I looked at Sanskrit words somewhere — they were terra incognita to me: maybe one or two of them sounded similar — but so do some words in other languages). Maybe there is some truth about that Lithuanian migration, after all — for India's neighbor, Afghanistan, sounds truly Lithuanian: "avis" is sheep in Lithuanian, and "ganeeti" is to tend (sheep). So — either Lithuanians, passing from India, left their name for the country of Afghanistan, or — they picked up these two words that constitute the name of that mountain land . . .

Anyhow, preparing for my trip to India I made my face broad with brotherhood, etc. — you see, I'll visit my ancient family! Stepping into Air India flying machine in New York I greeted petite Indian stewardess with usual Lithuanian greeting, "Sveiki gyvi!", ("Be healthy, alive!"), and my sister from ancient times responded, "Welcome aboard, words harbored her hidden understanding, I thought).

When we alighted in New Delhi ("nedelia" — or "a week" in russicized Lithuanian; so "New Delhi" is a Lithuanian city!), we were greeted by Indian friends holding their palms together as in prayer — just like Lithuanian Roman Catholic priests do — and that was a proof for me, the eager anthropologist, that they were Lithuanians! . . .

We went to Lithuanian city of "Kalakutas" — "turkey" in Lithuanian, which is spelled in India "Calcutta".

"Madras" was another Lithuanian city — there's no doubt that Lithuanian words "Medu ras", ("Will find honey") were misspelled there . . .

Same thing, (probably about honey again), was with the names of "Benares" — "Bene ras", ("Probably it will be found", in Lithuanian) . . .

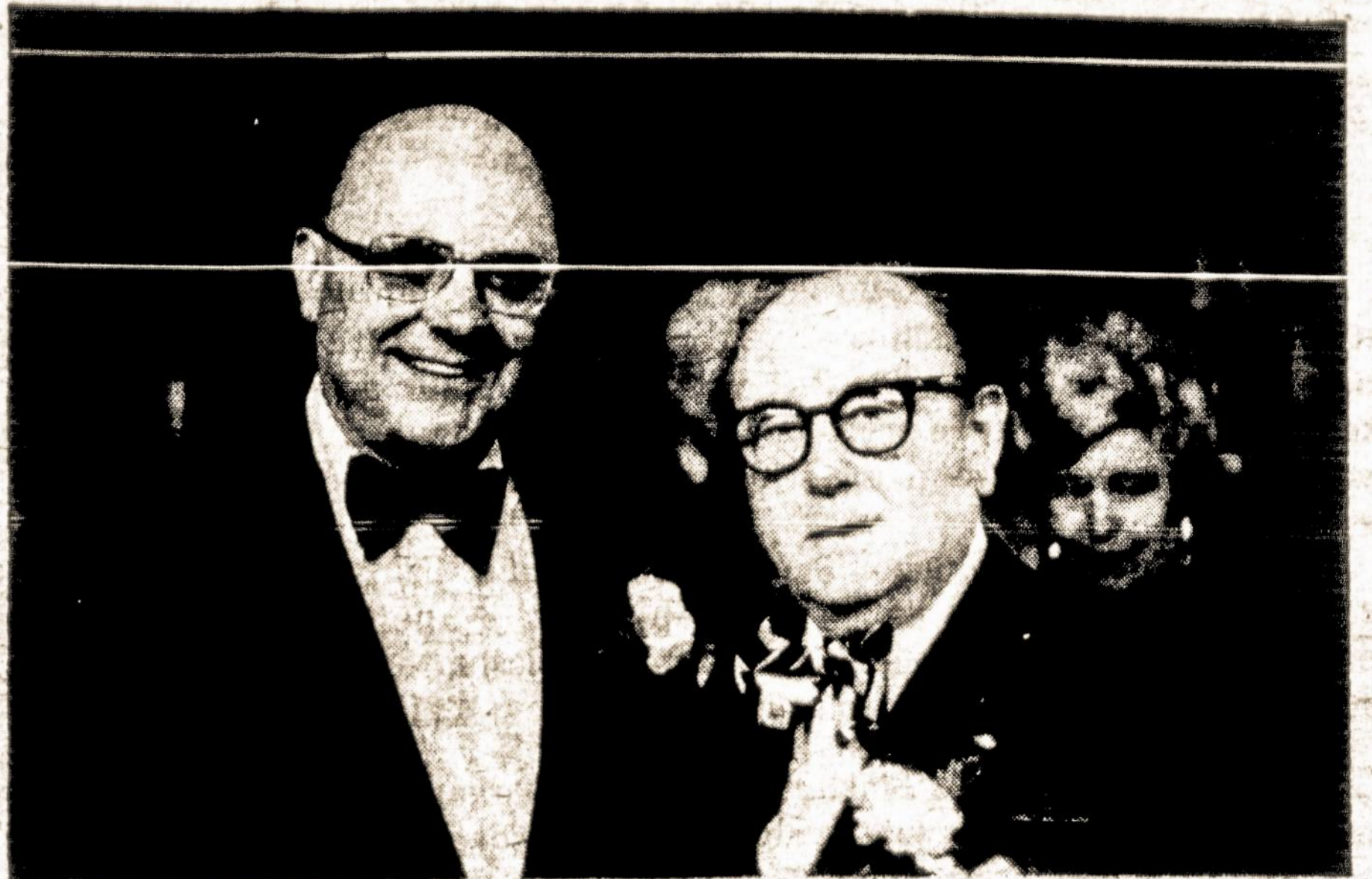
The river "Ganga" (Hind.), is a true Lithuanian river — my astonished ancestors in India seeing such a long waterway, said in awe, "gan ga(las)", i. e. "very long" . . .

And that Lithuanian fellow Nehru — you don't need to be a pundit to see that his name derives from Lithuanian word "Nėra" — "Isn't" . . .

And — Ghandi: it's from a Lithuanian word "gandas" — "rumor" . . .

After taking full account of above proofs, one day a final proof dawned on me — it's about that tribe that ages ago was chased out of India — no doubt they were my ture ancestors, Lithuanians, victims of tribal hates, (you see, other tribes were unjustly infuriated by Lithuanian superiority all over India — with Lithuanian names of localities and persons . . .) **Arėjas Vitkauskas**

Dalyvaudami Kuopu susirinkimuose, iš Finansų Sekretorių atsiimkite S.L.A. Centro pasiūstuosius nariams išmokos-dividendų čekius. Jei dar neišrinkote delegatų į S.L.A. 59-ąjį Seimą, įvyksiantį lie-

SLA narys dr. Prof. Jokūbas Stukas, Lietuvos Atsiminimų Radijo 35-erių metų sukaktuviniame bankete gegužės-May 1 d. Newark, N. J. su SLA Prezidentu Povilu P. Dargiu, banketo garbės svečiu, taip pat Radijo programos vedėju per 43 metus, Pittsburgh, Pa. Jono Valaičio nuotrauka

Atnaujintas SLA Centro Namas New Yorke

Taip dabar atrodo SLA atnaujintas namas, 307 West 30th St., New York, 10001. Šalia jo yra automobiliams pasistatyti vietos. Dešinėj aukštai matyt Empire State, buv aukščiausio pasaulio namo bokštėlis, kurio viršūnei yra TV ir radijo perduotuvai. Iš jų girdime ir lietuvių Lietuvos Atsiminimų radijo programas. Tik už kampo Madison Square Garden ir Pennsylvania Geležinkelio stotis. **Jono Valaičio nuotrauka**

pos-July 5-8 Chicagoje, neatidėiodami išrinkite ir jų mandatų kopijas prisiųskite Centrai. Kiekvienas narys įsijunkime į S.L.A. naujiems nariams gauti vajų. Įrašykime į Susivienijimą kuo daugiausiai naujų

narių. Korespondentai apie Kuopu veiklą parašykite Tėvynėi ir Susivienijimui draugingai spaudai. Nariai laukia ir kolonijų veiklos bei veikėjų aprašymų. Atsiųskite ir savo veikėjų fotonuotraukų.

TEVYNĖ, 1976 m. gegužės-May 14 d.